

## DISPOZICIJA TEME:

|                                                                          | Stranica  |
|--------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>1. UVODNA RAZMATRANJA</b>                                             | <b>5</b>  |
| 1.1. Definisane probleme i hipoteze                                      | 5         |
| 1.2. Ciljevi i metode istraživanja                                       | 7         |
| <b>2. TEORIJSKE OSNOVE JAVNE POTROŠNJE</b>                               | <b>10</b> |
| 2.1. Javna dobra                                                         | 10        |
| 2.2. Javni izbor                                                         | 12        |
| 2.3. Javni rashodi i potrošnja                                           | 17        |
| 2.3.1. Pojam i karakteristike javnih rashoda                             | 17        |
| 2.3.2. Konceptije o javnim rashodima                                     | 19        |
| 2.3.3. Klasifikacija javnih rashoda                                      | 21        |
| 2.4. Obim i uzroci porasta javne potrošnje                               | 23        |
| 2.4.1. Javni rashodi i granice njihovog pokrivanja                       | 26        |
| 2.5. Metode za ocjenu efikasnosti javne potrošnje                        | 28        |
| 2.5.1. Sistemski pristup u vrednovanju javnih rashoda                    | 28        |
| 2.5.2. Analitičke metode za ocjenu efikasnosti javne potrošnje           | 30        |
| 2.5.2.1. Cost-benefit analiza                                            | 30        |
| 2.5.2.1.1. CB analiza u ocjeni efikasnosti produktivnih projekata        | 30        |
| 2.5.2.1.2. Cost-benefit analiza u ocjeni društvenih koristi i troškova   | 32        |
| 2.5.2.1.3. Cost-effectiveness analiza                                    | 38        |
| 2.6. Načela javne potrošnje                                              | 42        |
| 2.7. Budžet i vanbudž. instrumenti finansiranja javne potrošnje          | 45        |
| 2.7.1. Pojam budžeta i istorijski razvoj budžeta                         | 45        |
| 2.7.2. Pravna priroda budžeta                                            | 48        |
| 2.7.3. Zadaci i funkcije budžeta                                         | 49        |
| 2.7.4. Elementi sistema budžeta                                          | 52        |
| 2.7.5. Vanbudžetski instrumenti finansiranja javne potrošnje             | 54        |
| 2.7.6. Budžetska načela                                                  | 56        |
| <b>3. JAVNA POTROŠNJA U BOSNI I HERCEGOVINI</b>                          | <b>64</b> |
| 3.1. Obim javnog finansiranja                                            | 64        |
| 3.1.1. Teoretičari o javnom finansiranju i obim javne potrošnje u BiH    | 64        |
| 3.1.2. Obim javnog finansiranja u Bosni i Hercegovini                    | 71        |
| 3.2. Struktura sistema javnog finansiranja u Bosni i Hercegovini         | 73        |
| 3.2.1. Pojam, ciljevi i instrumenti fiskalne politike                    | 73        |
| 3.2.2. Način finansiranja javnih potreba i učinci fiskalne politike      | 76        |
| 3.2.3. Pravovremenost poduzetih mjera                                    | 77        |
| 3.2.4. Nosioci organizacije fiskalne vlasti i fiskalne nadležnosti u BiH | 78        |
| 3.2.5. Javni prihodi                                                     | 79        |
| 3.2.5.1. Pojam i razvoj javnih prihoda                                   | 79        |
| 3.2.5.2. Podjela javnih prihoda                                          | 81        |
| 3.2.5.3. Fiskalni i nefiskalni prihodi                                   | 83        |
| 3.2.5.4. Javni prihodi prema izvorima                                    | 84        |
| 3.2.5.5. Javni prihodi od poduzetništva                                  | 85        |

|              |                                                                            |     |
|--------------|----------------------------------------------------------------------------|-----|
| 3.2.5.6      | Javni prihodi prema stepenu samostalnosti različitih nivoa fiskalne vlasti | 85  |
| 3.2.6.       | Porezi                                                                     | 86  |
| 3.2.6.1.     | Vrste poreza                                                               | 87  |
| 3.2.6.1.2.   | Indirektni porezi                                                          | 92  |
| 3.2.6.1.2.1. | Carine                                                                     | 92  |
| 3.2.6.1.2.2. | Porez na dodatnu vrijednost (pdv)                                          | 96  |
| 3.2.6.1.2.3. | Opšti porez na promet                                                      | 100 |
| 3.2.6.1.2.4. | Uvođenje PDV u BiH                                                         | 101 |
| 3.2.6.1.2.5. | Posebni porez na promet (akcize)                                           | 104 |
| 3.2.6.1.2.6. | Porez na promet nekretnina                                                 | 106 |
| 3.2.6.1.3.   | Direktni porezi                                                            | 107 |
| 3.2.6.1.3.1. | Porez na imovinu                                                           | 107 |
| 3.2.6.1.3.2. | Porezi na nasljedstvo i darove                                             | 110 |
| 3.2.6.1.3.3. | Porez na dobit korporacija                                                 | 111 |
| 3.2.6.1.3.4. | Porez na kapitalnu dobit                                                   | 114 |
| 3.2.6.1.3.5. | Porez na dohodak                                                           | 115 |
| 2.2.7.       | Takse                                                                      | 121 |
| 3.3.         | Budžet središnje države                                                    | 122 |
| 3.4.         | Budžetski proces                                                           | 125 |
| 3.4.1.       | Sastavljanje budžeta                                                       | 126 |
| 3.4.2.       | Izvršavanje budžeta                                                        | 127 |
| 3.4.3.       | Kontrola budžeta                                                           | 128 |
| 3.5.         | Vanbudžetski fondovi                                                       | 130 |
| 3.5.1.       | Fondovi zdravstva                                                          | 130 |
| 3.5.2.       | Fondovi penzijsko-invalidskog osiguranja                                   | 131 |
| 3.5.3.       | Fondovi za zapošljavanje                                                   | 132 |
| 3.5.4.       | Finansijski učinci socijalnih fondova                                      | 131 |
| 3.6.         | Zaključna razmatranja o strukturi javnog finansiranja u BiH                | 133 |
| 3.7.         | Konkretizacija mjera koje treba poduzeti                                   | 140 |

#### **4. BOSANSKOHERCEGOVAČKA PRIVREDA U PERIODU 1990-1995. 144**

|        |                                                       |     |
|--------|-------------------------------------------------------|-----|
| 4.1.   | Stanje bh privrede do 1992. godine                    | 144 |
| 4.2.   | Stanje bh privrede 1992-1995. godine                  | 149 |
| 4.3.   | Obnova i oporavak Bosne i Hercegovine                 | 151 |
| 4.4.   | Transformacija privrednog sistema Bosne i Hercegovine | 153 |
| 4.4.1. | Restitucija                                           | 156 |
| 4.4.2. | Prestrukturiranje i privatizacija                     | 158 |
| 4.5.   | Period stabilizacije i razvoja bh privrede            | 170 |

#### **5. ANALIZA UTICAJA JAVNE POTROŠNJE NA PRIVR. RAZVOJ BIH 176**

|          |                                              |     |
|----------|----------------------------------------------|-----|
| 5.1.     | Javna potrošnja i bosanskohercegovački uvoz  | 176 |
| 5.2.     | Javna potrošnja i deficit bh tekućeg bilansa | 180 |
| 5.2.1.   | Osnovne naznake o platnom bilansu            | 180 |
| 5.2.2.   | Uzroci i vrste neravnoteže                   | 182 |
| 5.2.2.1. | Monetarni faktori                            | 183 |
| 5.2.2.2. | Realni uzroci deficita tekućeg bilansa       | 184 |
| 5.2.2.3. | Uzroci platnobilansne neravnoteže u BiH      | 187 |

|                                                                                                           |            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 5.2.2.3.1 .Uticaj kretanja roba i kapitala na tekući bilans                                               | 188        |
| 5.2.2.3.2. Uticaj javne potrošnje na deficit tekućeg bilansa                                              | 190        |
| 5.3. Javna potrošnja i bosanskohercegovački javni dug                                                     | 193        |
| 5.3.1. Pojam i uloga javnog duga                                                                          | 193        |
| 5.3.2. Vrste javnog duga                                                                                  | 195        |
| 5.3.3. Istorijski razvoj javnog duga                                                                      | 196        |
| 5.3.4. Finansijska teorija o javnim rashodima                                                             | 197        |
| 5.3.5. Upravljanje javnim dugom                                                                           | 200        |
| 5.3.6. Granice zaduženosti po osnovu javnog duga                                                          | 202        |
| 5.3.7. Uslovi u kojima se uvodi javni dug u BiH                                                           | 203        |
| 5.3.8. Upravljanje javnim dugom u BiH                                                                     | 205        |
| 5.3.8. Granice zaduženja po osnovu javnog duga u BiH                                                      | 207        |
| 5.3.9. Kvantifikacije javnog duga u BiH                                                                   | 208        |
| 5.4. Javna potrošnja i bosanskohercegovački privredni razvoj                                              | 210        |
| 5.5. Statističko kvantitativna analiza uticaja javne potrošnje na<br>privredni razvoj Bosne i Hercegovine | 219        |
| <b>6. ZAKLJUČNA RAZMATRANJA</b>                                                                           | <b>235</b> |
| <b>LITERATURA</b>                                                                                         | <b>242</b> |